

vek! Iz vsega tega se vidi, da bo treba pri nadzoru delnih naklad in pri delegaciji financ v Ljubljani velike in ostre metle. Ali se ne pravi s takimi plačilnimi nalogi po nepotrebnem razburjati vinogradnike? Z vinskim davkom proč! Proč z neredom pri omejenih uradih v Ljubljani! Gospode, ki se igrajo s kmeti, ne potrebujejo na tako važnih mestih.

Bakrena galica. Mnogi vinogradniki niso dobili bakrene galice. Kaj je vzrok temu? Ali trmoglavost ali počasnost. V listih je bilo opetovano in pravočasno razglašeno, da bo dobil 1920 galico le tisti, ki je član Kmetijske podružnice in ki pravočasno naroči galico pri odboru podružnice. Kdor torej še do sedaj ni dobil galice, naj pripíše to svoji malomarnosti. Vinogradnikom se je cena 12 K zdelo previsoka in spekulirali so na nižjo ceno. Tudi prihodnje leto bodo samo Kmetijske podružnice oddajale cenejšo galico. Radi tega pristopajte že sedaj h podružnicam kot člani Udnina na leto znaša samo 16 K. Za to pa dobite cenejšo galico in še druge potreščine in list „Kmetovalec“ zastoj. Iz Ljubljane poročajo tajništvu Kmetijske zveze, da dobi Slov. Kmetijska družba večjo množino galice, ki pa bo stala 34 K. Kdor jo rabi naj si jo takoj naroči pri Kmetijski podružnici. Vodstva podružnic naj nemudoma poročajo SKD v Ljubljani, koliko te drage galice rabijo za svoje člane.

Gostilničarji v Mariboru proti vinogradnikom. Zadnje dni hočejo gostilničarji v Mariboru na vsak način umetno pritisniti ceno vinu pri vinogradnikih kolikor mogoče močno nizdo. Nemški gostilničarji so sklenili med seboj zvezo, da ne kupijo nobene kapljice vina, dokler starih zalog ne bodo iztočili. Medsebojno si sedaj razdeljujejo vino. Med tem, ko vinogradnikom ponujajo za liter vina 8-10 K, pa se vedno točijo vina po 24, 32, 36 in 40 K. Tako postopajo ljudje, ki so se pred tedni po vseh štirih lazili za našimi vinogradniki in prosjčili, naj jim prodajo vino. Slovenska kmetijska zveza je poslala vladi obširno tozadevno spomenico, v kateri zahteva, naj dovoli pod ugodnimi pogoji izvoz vina iz Slovenije.

Cene padajo. Zagrebški trgovci dobivajo ponudbe glede živil iz Bačke, Banata in Srema. Pšenica, ki je stala že 1000-1050 K 100 kg, ponujajo sedaj v Bački, Banatu in Sremu po 700 in 650 K 100 kg. Moka nularica, ki je stala že 16 K 1 kg, je zdaj na razpolago po 12 K 1 kg. Cene krompirju so padle na zagrebškem trgu za 50%. Razlog tega padanja cen je dobro stanje setve, ki obeta letos, ako nam ne vzame kaj nepričakovanega tozadevnega upanja, sijajno žetev. Zelo ugodno vreme maja in junija lepo deluje na žito, ki bo dozorelo že v polovici junija. Tudi živinske krme je v izobilju. Zabranitev izvoza živil je prekrizala račune marsikateremu spekulantu, ki je prikrival zaloge v nadi, da bo nastopilo v naši državi spomladni pomanjkanje in da bodo dosegla vsled tega živila še višjo ceno. Sedaj spravljajo ti spekulanti žito in moko na trg in pri vseh trgovcih je živil v obilici.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatcu ni bilo v pretekli dobi nobenega popraševanja po tujem hmelju in so bile cene, ki so se gibale med 5000-5200 K za 50 kg, samo na papirju. Zateškega hmelja se je prodalo samo nekaj bal po 6000 do 6500 K za 50 kg. Vsled deževnega in hladnega vremena so se na Češkem že pojavile v obilni meri hmeljske bolhe. Stanje hmeljskih nasadov v inozemstvu, zlasti v Nemčiji in Franciji, ni posebno povoljno.

Nagrade za plemensko živino.

Zivinogledna komisija mariborskega okraja je pri letošnjem licencovanju plemenskih bikov sledečim živinorejcem pripoznala nagrade in sicer:

I. Premije za plemenske bika:

Državne premije: 400 K g. Antonu Lobnik, posestnik v Orehovi vasi; 350 K g. Henrik Maier, posestnik v St. Ilju; 350 K Skofijstvu, Betnava; 350 K Skofijstvu, Betnava; 270 K g. Henriku Maier, posestnik v St. Ilju; 250 K g. grofu Meran v Vrhovskem dolu; 250 K g. Franju Hutter, posestniku v Plaču; 250 K g. Lovro Namser, posestniku v Plaču; 250 K g. Janezu Kraner, posestniku v Sp. Jakobskem dolu; 250 K g. Mariji Dobnik, posestnici v Rudečem bregu; dvakrat po 200 K g. Josipu Paskolu, posestniku v Slatinskem dolu; 200 K g. Ivanu Santl, posestniku v Razvanju; 200 K g. Matija Divjak, posestniku v Orehovi vasi; 200 K g. Alojziju Pajtlar, posestniku v Račah; 100 K g. Martinu Cizelj, posestniku v Stari gori; 100 K g. Tereziji Lorbek, posestnici v Vaignu; 100 K g. Simonu Fluher, posestniku v Cirnngu; 100 K g. Ivanu Janžekovič, posestniku v Lajtersbergu; 100 K g. Martinu Plečko, posestniku v Podovi; 100 K g. Jerneju Frangež, posestniku v Bohovi; 100 K g. Antonu Kumer-Maher, posestniku v Dolgošah; 80 K samostan Admont (Racerhof) v Krčevini.

Okrajne premije po 50 K: g. Jakobu Pessek, posestnik v Prepoli; g. Janezu Plečko, posestniku v Bohovi; g. Josipu Kac, posestniku v Dobrovcih; g. Fricu Stern, posestniku v Račah.

II. Okrajne vzrejevalne nagrade za bika, ki so bili v letu 1919 licencovani in premirani:

Po 50 K: g. Feliks Robič, veleposestniku v Lumbušu; g. Frideriku Scholl, posestniku v St. Ilju; g. Josipu Vernik, posestniku v Jarenini; g. Alojziju Pezdček, posestniku v Vukovskem dolu; g. Irmi Tratenšek, posestnici v Sv. Juriju na Pes.; g. Tereziji

Gornik, posestnici v Selnici ob Muri; g. Alojziju Mikš, posestniku v Gradiški; g. Alojziju Pezdček, posestniku v Vukovskem dolu; g. Francu Fras, posestniku v Grušovi; g. Janezu Marko, posestniku v Blitovu; g. Mihaela Volmajer, posestniku v Rudečem bregu; g. Jozefu Neubauer, posestniku v Selnici ob Dravi; g. Jerneju Frangež, posestniku v Bohovi; g. Antonu Gojčič, posestniku v Orehovi vasi; g. Janezu Cebe, posestniku v Zg. Hoči; g. Katarini Janžič, posestnici v Sp. Hoči; g. Janezu Rušelj, posestniku v Zg. Dupleku.

III. Državne vzrejevalne nagrade za lepe bičke:

Po 150 K: dvakrat Skofijstvu Betnava; dvakrat g. Jarneju Ferik, posestniku v Podigracu; dvakrat g. Antonu Toplak, posestniku v Sv. Petru; g. Alojziju Paleš, posestniku v Račah; g. Mariji Skodič, posestnici v Hojni vasi; g. Francu Freiham, posestniku v St. Ilju; g. Josipu Hornički, posestniku v St. Ilju; dvakrat g. Filipu Galunder, posestniku v Sv. Križu.

Po 65 K: g. Francu Popič, posestniku v Mariboru; g. Stefanu Pauman, posestniku v Podovi; g. Katarini Kozoderc, posestnici v Račah; g. Andreju Rečnik, posestniku v Račah; g. Janezu Sušec, posestnik v Hojni vasi; g. Evaldu Hempel, posestniku v Cirknici; g. Antonu Kurnik, posestniku v Voseku; g. Josipu Skriner, posestniku v Grušovi.

20 K g. Julijani Rojko, posestnici v Sp. Hoči. Zivinogledna komisija je obstala iz sledečih gospodov in sicer: Franjo Pirnat, višji živinodržnik okrajnega glavarstva v Mariboru, Feliks Robič, veleposestnik iz Limbuša kot živinorejski okrožni načelnik. Od okrajnega zastopa Maribor: oficijal A. Hirsmlugl in sledeči načelniki živinorejskih žup: Filip Galunder, Blaž Urbas, Matevž Potočnik, Alojzij Sel, Ivan Janžekovič, Mihael Lesiak, Andrej Rečnik, Janez Cebe, Anton Lorber, Matija Pekar, Franjo Thaler, Martin Volavsek, Anton Dobaj in Gašper Pavlič.

Naznanilo vsem kmetovalcem in bikorejcem v ptujskem sodnem okraju V četrtek, dne 27. majnika 1920 od 8. ure zjutraj (novi čas) vrši se v Ptuj na sejmišču licencovanje in premiranje vseh plemenskih bikov. Prignati je vse bika od starosti več kot 6 mesecev tudi tiste bika, ki so že bili licencovani in premirani. Živina naj bode snažna in zadostno zavarovana na močnih vrveh. Izročevali se bodo nove dopustnice za prpuščanje ter podjeljvalne visoke premije, ki so določene za plemenske bika in tudi nad šest mesecev stare bika. Vsak bikorejec naj prinese seboj od župnega načelnika ali občinskega predstojnika potrdilo, če je lik potomec mlečne krave (koliko litrov mleka na dan) in če je zarod priganega bika čvrst in zdrav in če so krave dobre mlečnice. Za vsakega priganega bika je doprinesiti tudi živinski potni list. Za vse privedene plemenske bika se plačajo potni stroški. Neprignani in nelicencovani biki se ne bodo smeli pripuščati temveč morali kopiti. Na dan licencovanja se bode vršilo tudi podučno predavanje živinorejskega strokovnjaka. Kmetovalci - bikorejci pridite polnoštevilno in prženite vse bika plemenjake!

Na kak način se da zatreti mrčes pri prašičih? Smetana je prav dobro sredstvo za zatiranje mrčesa pri prašičih. Če se odrgne ali vriba prašičem smetana s pomočjo ščetki na kožo, pogine ves mrčes, ki se nahaja na prašičevem životu. Ponoviti pa je treba drgnjenje s smetano po treh dneh za prvim. Drugo dobro sredstvo za pokončanje prašičjih uši je prašičja mast, zmešana s karbolno kislino. S to zmesjo se morajo prašiči prav dobro namazati, in sicer se mora to teden dni vsak dan ponavljati, da se uničijo in pomore se one uši, ki bi se v tem času šele izvalile. Tudi sivo mazilo iz živega srebra, ki se razredči z oljem, hvalijo kot jako dobro sredstvo proti ušem pri prašičih. Nekateri pravijo, da je tudi lug lesnega pepela dobro sredstvo za zatiranje prašičje mrčesa; razume se, da se mora potem prašič z njim večkrat oprati. Najbolj priprosto sredstvo za to pa je z vodo razredčen kreolin ali lizol, in sicer v razmerju 1:20 (5 odstotkov). Tej zmesi se mora dodati nekoliko spirita ali alkohola. Bodisi, da se rabi prvo ali pa drugo teh dveh sredstev, umiti se morajo prašiči po prvem umivanju po treh ali štirih dneh zopet, če se hoče mrčes popolnoma pokončati.

Kako varujemo konje muh? Zelene orehove lupine so dobro sredstvo, da varujemo konje muh. Treba jih je torej hraniti, ker so porabne tudi za prihodnje leto. Pest lupin vrži v liter vrele vode ter namazi z ohlajeno tekočino po najboljčutljivejših mestih Zarki duh in okus ne ugaja muham in beže. Mazanje z raznimi mastmi in petrolejem ni priporočljivo, ker zapira luknjice v koži in tako preprečuje potenje, ki konju dobro dene.

V raznih krajih Srbije se pojavljajo med živino kužne bolezni. Poljedelski minister je ukrenil vse potrebno, da se bolezni zatro.

Mravelj naj se ne trpi v cvetličnjakih, kajti one prenašajo listne mušice z drugih rastlin na one, ki se nahajajo blizu peči, da jih potem izkoriščajo. Kakor hitro si zapazil mravlje, pomoči gobo za brisanje v sladkorno vodo in jo položi tja, kjer so mravlje. Ko se mravlje naberejo na gobi, vzemi gobo in jo vrzi v vrelo vodo, da mravlje hitro poginejo. Gobo pa nastavljalj toliko časa, dokler je tam še kaj mravelj.

Kako preženeš mravlje iz stanovanja? Zmešaj v plitvi posodi nekaj medu z lugom (Pottasche) ter

postavi to posodo tja, kjer se zadržujejo mravlje. V kratkem bodo izginile.

Črešnjava muha. Ličinke ali črvi, ki se nahajajo v sadu črešenj, izvirajo od črešnjava muhe. Njih matica poklada jajčca mesca maja in še pozneje na črešnjev sad. Ko ličinka izleze, se zarije v plod, ko pa doraste, zapusti plod, zarije se v tla in se tam zabubi. V prihodnji pomladi izpležejo iz bub zopet muhe. Da tega škodljivca pokončaš, ozir. preprečiš, da se preveč ne zaplodi, ukreni sledeče: Potrgaj črešnje kolikor mogoče zgodaj, uniči na tla padle črešnje in prekoplji zemljo pod črešnjevimi kapom pred mesecem majem. Bube tega škodljivca so navadno tri do pet centimetrov globoko pod zemljo, in če zemljo prekoplješ, oziroma preobrneš jih spraviš še bolj globoko v notranost zemlje, kjer se zaduše.

Platno bo cenejše. Vlada je znižala uvozno carino na vagon platna od 10.000 dinarjev na 1000 dinarjev. V imenu ljudstva pa tudi zahtevamo, naj vlada pritiska na verižnike trgovce, da bodo res temu primerno znižali ceno platna.

Kose so se zelo podražile. Trgovci jih na drobno prodajajo po 60, 70 do 80 K komad. Neka kmet. podružnica na Dravskem polju, ki jo vodijo pristaši Kmetijske zveze, je skupno naročila za svoje člane večje število kos in jih prodaja za 20-30 K ceneje. In ravnotako tudi bruse. Trgovci v dotičnem okolju so se silno hudovali in so tudi — znižali ceno kosam. Uspeh organizacije!

Izvoz živinske krme. Izvoz krme za živino je dovoljen samo za živino, ki se sme izvoziti in samo za 5 dni.

Oddaja vožnje prodeca na okrajne ceste ptujske se bo po javni licitaciji vršila v torek, dne 25. t. m., od osme ure zjutraj naprej v pisarni okrajnega zastopa v Ptuj. Licitanti morajo položiti vadaj, vsled česar naj vzamejo potrebni denar seboj. Kmetovalci-vozniki, ki hočete kaj prisluziti, pojdite na to licitacijo v Ptuj!

Sv. Marko niže Ptuj. V nedeljo, dne 30. t. m., po rani službi božji, bo v šoli predaval strokovnjak Slovenske kmetijske družbe o raznih važnih gospodarskih stvarih. Kmetovalci, udeležite se v obilnem številu tega čez vse važnega in poučnega predavanja. Pridite!

Vojniki. O priliki predavanja g. Jurančiča o čebelarstvu v nedeljo, dne 10. t. m., se je ustanovila podružnica Čebelarkega društva za Slovenijo. Pridstopilo je 27 članov.

Kmetijska Zveza.

Ob priliki orlovskega tabora v Mariboru bo zborovala Jugoslovanska Kmetijska Zveza in Slovenska Ljudska Stranka. Zaupniki, ki so bili določeni za glavni zbor naše stranke v Ljubljani, bodo povabljeni tudi na zasedanje naše stranke v Mariboru prve dni avgusta.

Kmetijske zveze laškega okraja imajo v nedeljo, dne 30. t. m., po prvem sv. opravilu v laški kaplaniji skupno sejo. Vse župnijske Kmetijske zveze naj pošljejo svoje zaupnike.

Govornikom! Kmalu bodo shodi zopet dovoljeni. Kmetijska zveza bo priredila vsako nedeljo in praznik večje število shodov. Pozivamo vse one naše pristaše, ki so zmožni nastopiti kot govorniki, da se zrtvujejo in se dajo kot govorniki ob nedeljah in praznikih stranki na razpolago. Nujno prosimo vse take može in mladeniče, da naznanijo tajništvu Kmetijske zveze v Mariboru (Cirilova tiskarna) svoj naslov.

Okrajnim odborom Kmetijske zveze. Dokler so shodi prepovedani, izpopolnjujte okrajne organizacije naše stranke. V seji, ki jo skličete za eno prihodnjih nedelj, izpopolnite seznam zaupnikov Kmetijske zveze za vsako župnijo, občino in vas. Mnogi izmed naših zaupnikov in članov krajevnih organizacij so umrli ali se preselili. Ker se nam približujejo volitve v državni zbor, moramo imeti v rokah natančni seznam zaupnikov iz vseh vasi Slovenskega Stajerja, Prekmurske in Meziške doline Krajevne organizacije dobijo te dni posebno okrožnico, na katero naj takoj odgovorijo z natančnimi podatki. — Tajništvo Slovenske zveze v Mariboru.

Za celjsko okrožje ima naša stranka v hotelu „pri belem volu“ v Celju (I. nadstropje) pisarno, kjer se dajejo našim pristašem nasveti in navodila v davčnih, vojaških in drugih zadevah. Kar se tiče organizacije stranke, pa je celi Slovenski Stajer podrejen tajništvu v Mariboru, to pa radi enotnosti, ki je potrebna. Slovenski Stajer bo namreč en sam velik volilni okraj. Radi tega naj pošiljajo krajevne organizacije vse dopise, ki se tičejo organizacije, le tajništvu v Mariboru, Cirilova tiskarna, Koroška cesta 5.

Vrli Jareninčani, občina Vukovski dol, so poslali za Kmetijsko zvezo 217 K.

Za Kmetijsko zvezo so nabrali na gostiji Rantaša-Lenartič v Kapeli pri Radencih 60 K. Pridana zahvala!

Kletarsko društvo v Ormožu podari za volilni sklad Slovenske kmetijske zveze 1000 K. Hvala!

Tedenske novice.

Vsem cenj. naročnikom, ki še niso vsaj deloma poravnali naročnine za letošnje leto, se bode napravil prihodnji teden modri križ na ovitku, ob enem dobijo tudi položnico, da lahko poravnajo naročnino. Vsled prevelike draginje ne moremo pošiljati lista na up, kajti naročnina se vedno in povsod plača naprej.

„Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 24 K. za pol leta 12 K in za četrt leta 6 K. — Upravništvo.

Pozor na nove poštno pristojbine!

Od sedaj naprej se mora nalepliti na vsako pismo znamka za eno krono. Za bolj težka pisma 1'60 K, dopisnica se mora markirati z 60 v. Upravništvo „Slov. Gospodarja“ ne sprejme nobenega nefrankiranega pisma. Opozorjamo na seznam novih poštnih pristojbin med današnjimi inserati „Gospodarja“.

Duhovniške vesti. V ormoški bolnici je umrl po daljši bolezni dne 15. t. m. v starosti 55 let župni upravitelj župnije Velika Nedelja č. g. Jak. Menhart. Umrl je 14. t. m. č. g. Martin Badman, vpokojeni župnik z Vrat na Koroškem. Č. g. Karl Preskar, župnik v Kapelah pri Brežicah, je dobil župnijo Sv. Martina na Paki. Č. g. kaplan od Sv. Kriza pri Slatini, Avšič, je prestavljen v Mozirje.

Nameščen. Č. g. kaplan Anton Plovnik je zopet nameščen za kaplana v Št. Jur ob južni železnici.

Mariborska okrožna orlovska slavnost v Hočah. Bilo je lepo majnikovo jutro na Vrbahod, dne 13. maja, ko je iz Maribora odkorakalo 81 Orlov, 41 orlovskega naraščaja, 37 Orlic in 29 orliškega naraščaja z godbo na čelu v lahkem pohodu v Hoče k prvi povojni okrožni prireditvi. Orlovske čepice so dajale udeležencem nekaj enotnega. Najlepše organiziran tudi na zunaj je bil oddelek dijaškega naraščaja in oddelek Orlic. Hočani so pričakovali prihoda gostov pri vходу v vas. V pozdrav so postavili velik mlaj. Pozdrav je bil le krepek: Bog živi! Po kratkem oddihljaju na telovadišču se je podal cel sprevid, kateremu so se pridružili sedaj še Orli iz Sv. Martina pod Vurbergom, iz Ptujja in odposlanstvo iz Ljubljane, z zastavo v nadžupnijsko cerkev. Brat Marko Krajnc je stopil na prižnico in v lepo zamišljenem govoru podal temeljne naloge krščanske orlovske vzgoje. Med sv. mašo je pel mešan zbor Orlic in Orlov. Po sv. maši se je vršila izkušnja za telovadbo. Hočani so preskrbeli prav pripravno telovadišče in veselični prostor na travniku za poslopjem g. Hergoutha. Telovadišče je bilo tepo ograjeno in obdano s sedeži. Za godbo je bil postavljen poseben oder, lepo pokrit s smrečjem. Veselični prostor je bil na treh straneh obdan od šotorov za razna okrepčila. Celo svoj društveni oder so postavili pridni Hočani sem. Po skupnem obedu so odšli telovadi in telovadkinje k popoldanski službi božji. Na veseličnem prostoru pa so se že začeli zbirati gostje. Veselje je zavladalo, ko so prikorakali z godbo Orli in Orlice na telovadišče. Gosta množica okoli 1500 gledalcev je obdajala telovadišče. Sledilo so lepe telovadne proste vaje Orlov in Orlic. Najbolj so navdušili mladi Orlič. H koncu je nastopila vrsta telovadcev na orodju: drogu in bradlji. Vaje, ki so jih izvajali, so obudile splošno občudovanje in dokazale so resno delo in neumorno stremljenje Orli. Pričela se je veselica, ker se orlovski tabor zaradi prepovedi govorov ni mogel vršiti. Hočani so igrali: Za letovišče. Med tem je začel nagajati dež. Vendar se je cela slavnost po programu zaključila in so Orli in Orlice ob napovedanem času zopet v veselje zavestnega lepega uspeha z godbo odkorakali v Maribor. Naj ta slavnost še bolj okrepi naše delo in zbudi povsod zanimanje za orlovsko misel. Bog živi!

Mariborska mastna hranilnica je prešla v roke somišljenikov Slovenske kmetijske zveze, oziroma Slovenske ljudske stranke, Vladni komisar in gerent tega najmočnejšega denarnega zavoda v naših krajih je nadrevizor Vladimir Pušenjak. Hranilnica ima nad 40 milijonov K hranilnih vlog.

Podružnica Jugoslovenska Maticice za Sv. Križ in Kamnico. V nedeljo je hotela prirediti mariborska podružnica Jugoslovenske Maticice izlet k Sv. Urbanu, kjer je bilo naznanjeno cerkveno opravilo in po opravilu prosta zabava na gori. Ob tej priliki bi se bil imel vršiti tudi razgovor radi ustanovitve nove podružnice JM za Sv. Križ-Kamnico. Izlet je radi neugodnega vremena odpadel, pač pa so prišli domačini v obilnem številu k opravilu in potem se je vršil na prostem poleg cerkve razgovor radi ustanovitve nameravane podružnice. Sv. mašo je daroval č. g. Ljubša, pridigoval je dr. Lenard. Po opravilu je bil na prostem razgovor radi Maticice. Udeležilo se ga je do 300 ljudi, ki so z velikim zanimanjem poslušali govornika in se živahno udeleževali razgovora. Zlasti je posegal v razgovor svetokriški župnik Gabere in posestnik Hlebič. Ljudstvo je bilo takoj dovzetno za idejo in sklenilo, da se ustanovi podružnica. Izvoljen je bil pripravljajni odbor in sicer: Hlebič Iv., predsednik; Lorbek Anton, tajnik; odborniki: Hauptman Stanko, Matičič Franeka, Gabere Micka, Berdovnik Veronika, Jošt Alojz. Sklenili so, da prično takoj z nabiranjem članov in pripravami za ustanovni shod.

Občinski volilni red za Slovenijo. — Ženske dobijo enako volilno pravico kot moški. Iz Ljubljane poročajo, da bo občinski volilni red, kakor ga je postavila in predlagala naša stranka vladi v Beogradu, potrjen. Po tem volilnem redu imajo pravico voliti vsi oni 21 let stari državljani moškega in ženskega spola kraljevstva SHS, ki imajo vsaj eno leto svoje redno bivališče v občini. Naša kršč. stranka pa daje s tem volilnim redom tudi ženskam pravico do izvolitve, t. j. takozvano pasivno volilno pravico.

Za občinske volitve bo upeljana volilna dolžnost. Vpeljejo se tudi vezane kandidatne liste z manjšinskim volilnim načinom (propore). Tako bo imela Slovenija prva na našem jugu volilni red, ki daje našemu vrlenu žensstvu popolno volilno pravico. Liberalni listi že kolonejo našo stranko radi tega. Bojijo se glasov našega zavednega krščanskomišlečega žensstva. Liberalni glavar dr. Zerjav je hotel dati volilno pravico samo učencim in mestnim gospem in trajlam, oziroma delavkam v tovarnah, dekletam in ženam na kmetih pa ne. Demokrati smatrajo naše žensstvo na deželi za nekaj manj vrednega. Slovenke, ne pozabite tega nikdar!

Velika požrtvovalnost naših somišljenikov. Po zlomljenem komunističnem štrajku železničarjev opazamo, da je naše ljudi navdal nov pogum za našo sveto in pravično stvar. Mnogi, ki so se prej odtujili Kmetiski zvezi, so se zopet vrnili. Sprevideli so, da je naša Ljudska stranka res stranka resnega dela. Po vseh župnijah želijo shode, mnogi še celo tečaje. Naš blagajnik dobiva od naših zvestih kmetijskih in delavskih pristavev male in večje svote za volilni sklad „Slov. Gospodar“ pridobiva zopet nove naročnike. Povsod živavost in delavnost. Pozivamo naše pristave, da povsod delujejo po tem načinu. Zbirajte kot mravejke prispevke za volilni sklad Kmetijske zveze. Nabrane denar pošiljajte na naslov Slov. Kmetiska zveza, Maribor, Cirilova tiskarna.

Zveza viničarjev za mariborsko okrožje je imela dne 16. maja v Mariboru svojo sejo, katere se je udeležilo 12. odbornikov-viničarjev. Načeloval je I. podpredsednik Pešl. O sklepih seje paritetne komisije, ki ima nalogo staviti vladi primerne predloge za rešitev viničarskega vprašanja, je poročal tajnik KZ. Zebot. Vsi navzoči so se udeleževali razprav. S povdarmom moramo omeniti, da so viničarji sami izjavili, da socialdemokratska Kmetisko-delavska zveza ni za naše ljudstvo. To je samo organizacija, ki bi rada upeljala nesrečonosne prekuciške misli med naše ljudstvo. Po vseh župnijah je ogromna večina viničarjev javila svoj pristop h Zvezi viničarjev. Podrobna organizacija se izvede v najkrajšem času.

Blagoslovljanje zastave Kmetijske zveze v Ormožu se bo slovesno vršilo na binkoštni ponedeljek, dne 24. maja pri dopoldanski službi božji. Ob 9. uri se zberejo člani slavnostnega odbora v hiši Ormoške posojilnice, odkoder odkorakajo skupno z novo zastavo in godbo v cerkev. Zastavo bo blagoslovil svetinjski g. župnik Bratušek. Kumovar bo zastavi župan g. Sterman. Slavnostni odbor vabi vse pristave Kmetijske zveze iz domače in sosednjih župnij k polnoštevilni udeležbi. Zastava je delo čč. šolskih sester v Mariboru.

Konjska dirka na Teznu pri Mariboru bo na binkoštno nedeljo in ponedeljek popoldne. Z glavnega kolodvora bo vozil ob pol dveh popoldne poseben vlak na Tezno. Pri dirki nastopijo tudi dirkači z Murskega polja.

Konjska dirka v Ljutomeru. Dne 13. t. m. je priredilo dirkalsko društvo v Ljutomeru konjsko dirko. Zunanja uprizoritev je bila zelo skromna in preprosta. Videti je bilo, da je to prvi poizkus in skromen začetek podjetja, ki se lahko razvije do znatne višine in zadobi velik pomen. Reklame ni bilo čisto nobene. Samo v obvestilih, da se istega dne v Ljutomeru ustanovi podružnica Jugoslovenske Maticice, je bilo pripomnjeno, da bo istega dne na Moti pri Ljutomeru konjska dirka. Toda vrljub temu je bila udeležba velikanska. Prišli so iz bližnje okolice, a tudi iz drugih krajev, od Maribora in iz Ljubljane. Dirka se je vršila očividno na popolnoma deviškem svetu, katerega so šele v zadnjem času za največjo silo priredili v ta namen. Slabo pokošen in še slabeje ograjen travnik, notri neka klopi — pravilno desk na v zemljo zabiti kolih. Kdor je imel vstopnico, dobro, kdor je ni imel, si je pomagal drugače. Majhen paviljonček, kjer so prodajale dame zelo okusna peciva po čudovito nizkih cenah v korist Jugoslovenske Maticice. Dobitki smešni nizki. Baron Rosmanit je daroval 500 kron, 3250 kron pa dirkalsko društvo v Ljutomeru. Največji dobiček je znašal 600 kron, najmanjši 80 kron, torej toliko, kot bi računali izvošček za pot na kolodvor. Toda to so malenkosti, znanje, da smo v začetku, a zamoremo pričakovati s'jajnega razvoja. Tekali so izključno domači, kmetijski konji, toda živalice, kakor se ne vidijo nikoli in bi se lahko pokazale na širokem svetu. Vzbujaše to občudovanje vseh ljubiteljev lepih konj. V „Ljutomerski dirki“ (enovprežna vožnja) so nastopili štiri konji. Zmagal je krasni triletni žrebec g. Vaupotič Joškota, z imenom Zlatar. Na mojo žalost je zaostal za njim moj ljubljence, konj Danko posestnika Martina Slavič, ki je od začetka vzbujal moje simpatije. Zalibog je bil za dirko nekoliko premalo dresiran. Sledila je „Ljubljanska dirka“ (glavna enovprežna vožnja) v kateri se je v prvi vrsti odlikovala štiriletna kobila Sava. Istega posestnika Vaupotiča. Gledalcem je dihanje zaostajalo v prsih, ko so sledili z očmi njenemu teku. Nazaj grede sem se vozil v vlaku s potniki, ki so se od dirke vračali v Ljubljano. Pogovor se je sukal vedno okrog krasne „Save“ in njenega lepega teka. Cela prireditelj kaže, kako živo se ljudstvo na Murskem polju zanima za konjereje. Iz priproste dirke se tekem let v resnici lahko razvije prava jugoslovenska olimpijada. Čisti dobiček za JM je vrgel okrog 10.000 kron.

Požar v Razborju pri Zidanem mostu. Dne 17. aprila je pogorela hiša in svinjski hlev posestnice M. Šmid v Polani. Škoda je velika. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Romanje k Sv. Antonu na Pohorju. Na binkoštni ponedeljek, ko je tukaj prvi večji romarski shod, bo služba božja ob 7. uri in pol 11. uri. God sv. An-

tona v nedeljo, dne 13. junija, se bo praznoval slovesno, kakor vsako leto. Pride tudi procesija iz Novcekerkve in Dobrne. Od 13. do 20. junija se bo tukaj obhajal sveti misijon.

Dopisnikom iz Celja in celjskega okrožja. Dobivamo pritožbe, da prinaša „Slov. Gospodar“ premalo dopisov in poročil iz spodnjih krajev. Uredništvo radevolje objavlja poročila dopisnikov iz celjskega okrožja, a z ozirom na sedanje razmere nam dolgih dopisov ni mogoče priobčevati. Radi tega prosimo naše dopisnike, da nam sproti poročajo kratko vse važne politične in druge zanimive novice. Pripravljene smo tudi otvoriti, če bo dovolj poročil iz spodnjih krajev, poseben oddelek za novice iz celjskega okrožja. Torej prijatelji „Slov. Gospodarja“, na delo! — Uredništvo.

Podravska podružnica SPD v Rušah naznanja, da se vsled sklepa občnega zbora rezervira v Planinski ali Ruški koči le vnaprej plačane sobe, ozir. postelje. Z ozirom na to naj vsakdo, ki želi prenočišča, vpošlje pravočasno na gornji naslov pripadajoči znesek ter natanko označi dan prenočevanja. Prenočišče stane za člane 5 K, za nečlane 8 K. Vkljub temu si pridržuje društvo pravico, da odda plačano sobo drugi stranki, ako naročitelj ne pride do 22. ure v kočjo ter ni posebej naznanil čas poznejšega dohoda.

Za resnico. Spodaj podpisana izjavljava, da so trditve agitatorjev Samostojne, da smo se pristasi S. K. Z. na shodu Samostojne v Rimskih toplicah na velikonočni ponedeljek združili s komunisti, lažnjive. Poročilo o tem shodu je bilo objavljeno v „Straži“ 9. aprila št. 37. Še enkrat povdarjamo, da je bilo naših pristavev na shodu do 25, pristavev komunistične stranke pa samo okoli osem, katerih pa midva nisva srebno poznala. Da pa nisva hotela biti reditelja na shodu Samostojne, se vendar razume. Res pa je, da se imajo gospodje od Samostojne našim pristavam zahvaliti, da ni prišlo do dejanskih spopadov. V hvaležnost za to pa sedaj govorite, da smo se združili s pristasi komunistov. Lože pri Sv. Miklavžu nad Laškim. Josip Lapornik, takratni predsednik shoda, in Matevž Deželak.

Dopisi.

Jarenina. V ponedeljek, dne 17. maja smo ob obilni udeležbi zanesli k večnemu počitku moža-poštenjaka, trgovca in gostilničarja Martina Cvilak. Umrl je po daljšem bolehanju, star 69 let. Rajni Cvilak je dal Kmetiski zvezi in vsem našim organizacijam v svoji hiši vedno prostor za zborovanje. „Slov. Gospodar“ in „Straža“ sta bila stalna gosta v Cvilakovi hiši. Vrlemu starčku svečla nebeška luč!

Sv. Jakob v Slov. gor. Krajevni odbor Slov. kmetijske zveze je poslal tajništvu v Mariboru, našim ljudskim zastopnikom resen poziv, naj izposlušajo pri vladi, da se odprejo meje našemu vinu in našemu sadju. Draginja in davki naraščajo grozovito, edini pridelek, ki bi ga kmet lahko spravil v denar, pa nima nobene cene in nobenih odjemalcev, ker so meje v Avstrijo zaprte. Če noče država uničiti vinogradov in sadonosnikov, mora ustreči tej naši želji. Druge krajevne odbore Kmetijskih zvez pa pozivamo, da storijo enake korake, saj se gre za naš življenjski obstanek v tem času naraščajoče draginje. Tu ob naši grede vse ceste in vsa pota v stradajočo avstrijsko republiko, mi pa svojih pridelkov vsled pomanjkanja cobrih cest in zvez ne moremo spraviti v denar, za katerega je že danes strašna sila! Postavno dovolji cev, tem bolj strogo pa postopaj proti podlemu tihotapstvu, katero bo tukaj kmalu vzelo posestnikom delavske moči in vzgojilo celo vrsto podlih ljudi, oškodavateljev države.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Pred par dnevi je vlomil neznani tat pri posestniku g. Kurbusu na Gibini med tem časom ko sta bila gospodar in gospodinja pri rani maši ter odnesel veliko perila in dragocenih reči. Ne puščajte tako samih domov, ker sedaj lahko računamo, da je vsaki trideseti tat ali vlomilec. Pozor pred nakupom vkrađenih reči! — Dne 13. t. m. je umrl spreviden s sv. zakramenti g. Fr. Brumen, gostilničar ter dolgoletni domači živinodravnik. Bil je tudi zvest naročnik „Gospodarja“.

Iz ptujške okolice. Najhujši agitatorji za komuniste so v Ptujju uslužbenci nemških nacionalcev in nek uradnik z magistrata. Ti so si brusili pete v zadnjem času. Hodili so okrog in vabili, da naj bi prišli ljudje iz okolice v mesto demonstrirati. Pravili so, da hočejo vlado odstaviti. Toda ljudstvo jim ni šlo na lim in prav je imelo. Nekateri njihovi agitatorji so celo nevedni. K izobraženem fantu je prišel eden tak in ga je vabil, da naj pristopi k komunistični organizaciji in da bi plačal naj mesec 3 K. Fant ga je prašal, da naj mu pove, v kak namen in čemu se ta udnja pobira. Agitator ni vedel odgovoriti. Nato mu je fant rekel: Ti torej sam ne veš, za kaj gre in k taki organizaciji vabiš mene, da bi pristopil. Nikoli! Na to jo je agitator odkuril. No, mi kljub temu vemo, zakaj se pobira ta denar. Pobira se za to, da se mastno plačajo voditelji komunistov, ki se hoteli razdejeti v zadnjem času našo državo. Proč z njimi!

Ormož. Mi Ormožanci nismo bogataši, pa ubogi tudi nismo. Naša občina je lastnica lepih posestev in vinogradov. Vsak občan davkoplačevalec je solastnik občinskih posestev. Zato nam nikdo ne zameri, če se za občinsko gospodarstvo zanimamo. Župana nimamo, gospodarji nam gerent s člani sosveta. Kako se gospodarji, je razvidno iz najemdaje občinskih travnikov. Gerent trdi, da so bili dani travniki tri leta v najem, večina članov sosveta pa se spominja, da samo na eno leto. Pravih zapisnikov sej iz lanskega leta baje ni, pisali so se zapisniki sproli s svinčnikom, ne pa podpisavali. Vina se je v lanskem letu pridelalo okrog 3900 litrov, prodalo pa, kakor se sliši samo okoli 3100 litrov. Smemo li vprašati kam je prišlo vino, ki bi se še moralo prodati, a se iz neznanih vzrokov ni prodalo? Proti nam občanom se nastopa z vso strogoštvom, da sami dinnike pometamo, zato zahtevamo, da se napravi tudi pri občinskem gospodarstvu red. Gre za koristi nas vseh davkoplačevalcev, ne pa samo tistih, ki nam gospodarijo.

Razbor pri Slovenjgradcu. V „Kmetijskem listu“ se neka sicer dobro znana oseba zaletuje v našega župana. Ni sicer vredno odgovarjati na neslanosti v imenovanem listu, toda resnici na ljubo moramo povedati, da se je naš župan ob vsaki priliki zavzel za koristi občine, tako za časa vojske, ko se je v naši občini rekuriralo zelo prizanesljivo. Zeljo po županskem stolcu si naj dopisnik izbije iz glave, ker tudi mu povedano, da bo preje tekla Drava proti Dunaju, predno bo dopisnik postal župan naše občine. Tudi mu bodi povedano, da naše zavedno ljudstvo obrača s studom hrbet samostojnejem, ker uvideva, da ti zgearji nimajo nobenega pravega smisla za kmetijske koristi in potrebe. Mi ostanemo neomahljivo pod praporjem naše krščanske Slov. Kmetijske zveze.

Rečica ob Savinji. Od 7. do 9. aprila se je vršila tu tridnevni poučni tečaj za „solske voditeljice“. Posebno mājše moči so dobile veliko praktičnih navodil za svoje bodočo učiteljsko delovanje. Tudi se je obravnavalo vprašanje: Ali se naj učiteljice odzovejo povabilu srbskega učiteljskega društva, da gredo v jeseni učiteljevat v Srbijo. Izrazila se je splošna želja, da se temu povabilu gotovo ustreže in se tako pokaže globoko umevanje bratske zveze med Slovenci in Srbi.

Ljubno. Naše Kmetijsko društvo vrlo dobro napreduje in stoji na trdnih nogah. To dejstvo je dalo poguma rdečkarjem, ki so že tudi začeli ustanavljati slično društvo, toda kakor vse kaže, iz te moke ne bo kruha, kajti vsem treznomislečim se je začelo svitati v možganih, da že znana zgearja Franc Marovt, po domače Lork, in še nek drugi krvose kmetov v stari zaduhli Avstriji ne bosta osrečila nas Ljubencanov. — Naši ameriški rojaki so nam poslali velikodušno darilo 150.000 K, za kar jim izrekamo prisrčno zahvalo.

Sv. Lenart nad Laškim. Pri nas je bil tudi shod Samostojne. Prišla sta kar dva samostojna preroka: Urlep in Drogenik. Govoril je samo Drogenik, Urlep mu je delal častno stražo. V svojem govoru je bil poln strastnih napadov na našo stranko. Rekel je, da je dobil pred kratkim v avdijenci od ministrskega predsednika zagotovilo, da ženske volilne pravice ne bo. Seveda te se on kot samostojnej jako boji. Koliko je napravil med vojsko dobička pri prodajanju moke, zrnja itd., o tem ni nič povedal. Tudi njegova zvesta učenca pri nas, Šemljak in Posodnjak, sta ga pozabila na to opozoriti. Ko je eden naših somišljenikov napravil nek medklic, so ga vročekrvni samostojnejši hoteli spraviti v hlev. Pač značilno za njih omiko! Na zborovanju se je slišalo sramotenje naših škofov, duhovnikov in spovedi. In taka stranka se še čudi, da jo imajo vsi dobri in pošteni za brezversko stranko. Pri nas znači beseda samostojnej človeka, ki osramoti vse, kar je kristjanu sveto in drago. Le tako naprej, vi samostojnejši in vsi dobri bodo kmalu spoznali vaše nečedne namene.

Marje pri Jelšah. Glasilo samostojnejšev, „Kmetijski list“ je v 10. št. napadel naše šmarske in zibiške fante s samimi lopovi, rekoč: da smo od ženina iz Rogaške Slatine, ki nam je odpeljal iz tukajšnje vasi nevesto, zahtevali par tisoč kron odkupnine. Resnica pa je, da smo izkazali nevesti samo čast, pa ne v podobi lopovstva, ampak kot pošteni fantje. Ženin nam je podaril prostovoljno par sto kron z besedami: „To imate za vaš trud, ker ste izkazali moji nevesti čast.“

Dobje. Naši samostojnejši so zelo nezadovoljni s sodnijo, ker jih vedno moti v njihovi samostojnosti. Dne 8. t. m. je bil v Kozjem obsojen načelnik Samostojne za Dobje Anton Gračnar na 300 K denarne globe, ker je s petimi neizkušeni fanti napadel meseca januarja g. urednika Marka Krajnc s kamenjem, ko je isti šel na shod KZ. v Dobje. Fantiči pa morajo plačati vsak po 20 K. Antona Gračnar, gospod urednik se menda ne poznate? To je tisti mož, o katerem je trdil Kmetijski list, da v procesijah križ naprej nosi in v cerkvi rožni venec glasno moli. Dobjani pa ga malokdaj vidimo v cerkvi, k večjemu še

pride se prislanjat za cerkveno ograjo. Njegov sin Karl, ki je bil tudi soudeležen pri napadu, pa že par mesecev premissuje v ječi v Celju sedmo božjo zapoved in pa tisočake svojega strica. O ti nesrečna samostojnost, da te nočejo vsi ljudje razumeti! Samostojna stranka si bo pri nas res mnogo zamogla. Samostojnejši dobjanski le krepko naprej za svojim načelnikom, zvesto ga poslušajte, mogoče da postane njemu enaki.

Olimje pri Podčetrtku. V teku štirih let svetovne vojske se je res veliko izpremenilo. Po vsej Jugoslaviji in po posameznih občinah so že imeli kakšno zborovanje ali izpremembo v občini. Le v naš ubogi z deskami obiti kot Olimje ne prikima nobena važša stvar. K večjemu, da so v minulem mesecu aprilu samostojnejši imeli svoje veselje. Zbrali so se v hiši nekega gospoda, ki se zelo veseli županskega stolca. Kadar pride od glavarstva na občino, petrolej, moka ali sladkor, imajo le prednost g. Jakopina in gospodje s črko A. Da bi se pa kaka stvar razdelila pravično, kakor v sosedni občini Podčetrtek, tega naši Sopotčani ne poznajo. Ravno tako „pravično“ je bila razdeljena cesta, ki pelje iz Olimja na Podčetrtek. Delila se je mesca majnika minulega leta 1919. Odkazalo se je vsakemu najmanjšemu posestniku od 5 do 10 metrov ceste posipati, če prav bi moral siromak gramoz v košarici nositi. Grof Attems ima v naši občini velikanske gozdove in posestva, a njemu se ni odmerilo niti pedi ceste v popravek. Kaj je temu vzrok, tega za gotovo ne vemo, mogoče je, da sme g. župan za svojo popustljivost napram grofu kakšnega žajčka ustreliti. Letina kaže hvala Bogu dobro. Bog daj, da bi se tudi v naši občini že vendar enkrat na boljše spremenilo.

Videm pri Krškem. Okrajno glavarstvo v Brežicah je že v tretič zahtevalo pravila tukajšnjega izobraževalnega društva. Z žalostjo smo morali javiti okrajnemu glavarstvu, da to društvo ne obstoja več. Zato pozivljamo vse katoliško misleče mladeniče, može in dekleta videmske fare: Zgenite se! Strnite se! Osnulmo si na novo izobraževalno društvo! Ali ni to sramota, tako velika fara, pa brez izobraževalnega društva? Zbudimo se, da naš nasprotnik ne bo našel spečih, ampak da mu krepko stopimo duševno oboroženi v katoliški in izobraževalni organizaciji nasproti!

Prekmursko orlovsko okrožje priredi na risalski (binkoštni) pondeljek, dne 24. maja t. l., v Bratonicih orlovski tabor. Spored: 1. Ob pol 10. uri zjutraj sprejem gostov in Orlov ljutomerskega okrožja, kt se zbero ob 7. uri zjutraj pri župni cerkvi pri Sv. Križu ter odkorakajo z godbo peš skozi Verzej in Dokležovje v Bratonce. 2. Ob 10. uri sv. maša s pridigo. (Sv. mašo opravi beltiški župnik preč. g. Kühar, pridigo pa vseučiliški prof. vlč. g. dr. Slavič.) 3. Po sv. maši: Ljudski tabor, na katerem govore: župnik Klekl, dr. Slavič, poverjenik deželne vlade dr. Verstovšek ter zastopnika Orlovske zveze brata Pirc Jože in Godina Jože. 4. Popoldne ob 1. uri skušnja za telovadbo. 5. Ob pol 3. uri litanije. 6. Po litanijah korakajo Orli z godbo k javni telovadbi v Beltince. Pri telovadbi nastopi posebna dijaška telovadna vrsta iz Ljubljane. Prekmurski Orli izvajajo članske proste vaje sami. 7. Po telovadbi: Prosta zabava. Pri prireditvi sodeluje br. godba iz Svetinj. Orlovski tabor naj bo tabor narodno-zavednih prekmurskih dečkov. Pridimo, da vidimo uspeh njihovega polletnega dela. Jezere in jezere nas se mora zbrati predpolndne v Bratonicih, popoldne v Beltincih. Prekmurski dečki! Pridite, da spoznate to društvo dečkov ter se tudi ostali pridružite močni orlovski armadi, ki zbira krščansko misleče dečke po vseh slovenskih krajih. Na svidenje! Prireditve se vrši ob vsakem vremenu! Preskajbljeno bo za jed in pijačo. — Prekmurski Orli.

Vurber g. Dne 9. t. m. je priredil „Orlovski odsek“ v gledališki dvorani vurberskega gradu veselico z igro „Cevljar“. Domači pevski mešani in moški zbor je zapel par mičnih pesni. Bilo je veliko gledalcev iz sosednjih župnij. Na Križavo se je igra ponovila z istim sporedom. Navzoča je bila tudi gospa grofica Herberstein s čerko ter nekaterimi uradniki iz Ptuj.

Orlovski tabor v Braslovčah. Celjsko orlovsko okrožje priredi na binkoštni pondeljek, dne 24. maja 1920 orlovski tabor v Braslovčah. Spored: Popoldne: 1. Ob 10. uri sprejem gostov na kolodvoru. 2. Ob pol 11. uri sv. maša v farni cerkvi. Popoldne: Ob 2. uri: Javna telovadba na travniku pod cerkvi. — 1. Orliški naraščaj: vaje z venčki. 2. Clani: proste vaje 1920. 3. Ljudskošolski naraščaj: češke vaje. 4. Orlice: češke vaje. 5. Clani: vadiljske vaje. 6. Orlice: ples s šerpami. 7. Naraščaj: skupine. 8.

simbolične vaje. 9. Orodna telovadba. Zaključna skupina. Po telovadbi ljudska veselca na istem prostoru. Sodeluje orlovska godba iz St. Petra v Sav. dolini. Vstopnina: Sedeži 7 K, stojšiša 3 K.

Rajhenburg ob Savi. V slovenskem Lurdu se vrši dne 20. junija orlovska prireditve z javno telovadbo. To je prva orlovska prireditve, ki se je kdaj vršila v Posavju. Majhno je naše posavsko orlovsko okrožje, dosedaj steje samo tri odseki, vsled tega je tembolj potrebno podpore in sodelovanja bratskih odsekov. Zato se obračamo do vseh bratskih odsekov obsavskega, celjskega in drugih bližnjih orlovskih okrožij s prošnjo, da prihite dne 20. junija polnoštevilno k tej prvi orlovski prireditvi. Naznanite nam pravočasno koliko telovadcev bo nastopilo; tudi poročajte skupno število vseh udeležencev, da zameremo poskrbeti polovično vožnjo in cenejši obed in večerjo. Bratje Orli! Sestre Orlice! Pridite v obilnem številu, agitirajte med člani izobraževalnega društva, naj se pridružijo vašim vrstam in naj skupno z vami pridejo manifestirat za krščansko orlovsko misel. Naj ne bo kraja na Slovenskem, ki ne bi bil zastopan ta dan na orlovski prireditvi v Rajhenburgu. Porabite to lepo priliko in si prite ogledat prekrasen Marijin dom v slovenskem Lurdu. Torej bratje na svidenje!

Prireditve

Jug. strokovna zveza za Krčevino-Lajtersberg priredi na binkoštni pondeljek, dne 24. maja ob 17. (5.) uri v Splavarski ulici igre: „Materin god“, „Blaga duša“, „Dve klepetalji“ in „Krcmar „pri zvitem rogu“ z deklamacijo in petjem. Vse v pouk in zabavo. Ne zamudite!

Sv. Jedert nad Laškim. Naša Citalnica priredi na binkoštni pondeljek gledališke igre: „Tri sestre“, „Boj za petelina in kes“ ter „V ječi.“ — Odbor.

Dobrna. Na binkoštni pondeljek je v gledališki uli velika predstava: „Dimež“, zgodovinska slika boljševiskih kmetijskih razmer leta 1800. Nadalje pantomima „Tatovi“ in „Zamorec.“

Dobrna. Dne 31. maja je slovesnost blagoslovljenja zastave Marijine družbe, na kar opozarjamo sosedne in druge Marijine družbe in jih vabimo. Popoldne istega dne je zborovanje. Pridite!

Slovenci širite naše liste!

Razne novice.

Kako so nastale menice? V časih, ko še ni bilo ne cest ne železnic, pa mnogo roparjev, je bilo nevarno nositi seboj večje vsote. Če je torej trgovec moral imeti na daljnem sejmu veliko vsoto denarja, je stopil doma v bližnji samostan in predstojniku razložil svojo zadevo. Menih mu je iz prijaznosti dal listek določene velikosti, za kar je trgovec plačal vsoto, ki jo je potreboval na sejmu. S tem listkom se je predstavil v samostanu, kjer je bil sejm in patri so mu izplačali zanj brez vsakega odtrgljaja v prvem samostanu vplačano vsoto. Tako so bili duhovni redovi nekake banke. Posebno je bil na glasu po vsem svetu razširjeni jezuitski red. Od njega izdane „jezuitske menice“ so bile posebno priljubljene, veljale so vsepovsod kot plačilno sredstvo, kajti red je bil takrat ugleden, bogat in zelo razširjen.

Svica vstopi v zvezo narodov. Te dni se je vršilo po vsej Svici glasovanje za vstop v Zvezo narodov. Glasovanja se je udeležilo 60% prebivalstva. Vstop je sklenjen s 410.000 glasovi proti 310.000 glasom.

Deseturno delo v Svici. Bogata Svica stoji pred rešitvijo vprašanja, kako preiti od osemurnega na deseturni delavnik. Po vsej Svici zelo vneto širijo misel 10urnega delavnika in povdarjajo te-le razloge: 1) 10 urni delavnik bo uredil gospodarsko življenje, 2) 10 urni delavnik nam bo dal vse pridelke, ki nam jih manjka, 3) 10 urni delavnik nam uniči draginjo in pospeši padanje cen, 4) 10 urni delavnik nam uniči vse neprijetnosti, vsled katerih danes trpimo, 5) 10 urni delavnik upostavi finančno ravnovesje, 6) 10 urni delavnik na povrne voljo za delo, 7, 10 urni delavnik nam vrne zdravje in blagostanje, 8) 10 urni delavnik nam vrne mir, 9) 10 urni delavnik nam omili socialna nasprotna, 10) 10 urni delavnik nas reši boljševisma.

Cene v Rusiji. Po nekem poročilu iz Moskve so plačali tam: za funt (1/2 kg) črnega kruha 250 rubljev (1 rubelj pred vojno 2.50 K), za funt belega kruha 400 rubljev, za funt rafiniranega sladkorja 1500 rubljev, za funt krompirja 65 rubljev, za funt goveje-ga mesa 1000, konjskega 315, šunke 1000, soli 500, repe 50, sira 1000; za 10 jajc 815, slanina 1400, za 25 cigaret 160, skatljio šibic 100; par boljših čevljev 22.500, par navadnih čevljev 10.000; pol litra mleka 170, funt čaja 4000, funt kave 1100, pisalni stroj 45 tisoč rubljev. Res so te cene malo neverjetne, toda z ozirom na popolno brezvrstnost sovjetskih rubljev bi bile tudi te cene mogoče.

Prirodni plin v Bujavici. V vasi Bujavica v Slavoniji so pred blizu 3 leti pri kopanju našel izvir plina. Iz globočine 300 metrov je začel izhajati s silnim pritiskom 31 atmosfer. Plina bi se vsako leto dobilo okoli 40.000 kubičnih metrov. Izvir so zakopali, dekler ga ne bodo uporabljali, da se zakanen ne troši. Zadnja tri leta, odkar se je plin pojavil se pritisk ni občutno spremenil, znamenje da ga je mnogo in da bo dalje časa trajal. To bogastvo na plinu bo omogočilo, da se bodo lahko razne industrije brzo dvignile in razvijale. Pri kopanju so 150 m globoko našli kakor mineralno olje gosto nafto, ki bi ga mogli dobiti vsak dan krog 6 vagonov. Plin izmetava posamne kosčke, polne nafte, da se nafta nahaja tudi v večji globočini.

Tretja internacionala. Boljševiška vlada v Rusiji namerava razširjanje boljševizma v inozemstvu opustiti ter ga prepustiti tretji internacionali. Tretja internacionala je bila ustanovljena v Moskvi marca 1919 in nima oficijelno nikakih stikov s sovjetsko vlado. Toda le oficijelno ne. Zakaj vsi voditelji tretje internacionala so bili prej uradniki sovjetske vlade in svoj precejšen fond ima tretja internacionala tudi od vlade. Njen glavni vodja Sinovjev tvori z Ljeninom in Trockim temelj današnjemu boljševizmu. O programu tretje internacionala se je Sinovjev izjavil tako: „Tretja internacionala je pred vsem orodje za pospeševanje revolucije, ki se mora nadaljevati, najsi bo postavnim ali nepostavnim potom. Tretja internacionala se propagandi ne bo nikdar odpovedala!“ Po njegovem mnenju bo revolucija po vsej Evropi, oziroma po vsem svetu, splošno šla isto pot, kakor v Rusiji. Če bo na primer Francoski vrgla kapitalizem, bo najprej postavila sovjetsko vlado, potem pa se bo združila z Rusijo. Podobno druge države, dokler se vse ne združijo v eno evropsko ali svetovno sovjetsko republiko.

- Novo poštno pristojbine** začeni s 16. majem t. l. v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev se plača za:
1. navadna pisma do 20 g 1 Krono, (za vsakih nadaljnjih 20 g teže še po 60 v več).
To velja tudi za zalepke;
 2. za dopisnice 60 vinarjev (z odgovorom 1'20 K);
 3. za tiskovine za vsakih 50 g teže 20 vinarjev;
 4. Vzorce brez vrednosti najmanj 40 v.

Za pristojbine vseh drugih pošiljk pisemske in blagovne pošte se dobe pojasnila pri poštini uradih. Občinstvo se opozarja, da z navedenim dnem opremi poštno pošiljatev z znamkami po novih pristojbinah, ker ni za spremembo istih nobene prehodne dobe in bi moral prejemnik nezadostno frankovane pošiljke plačati dvojno pristojbino primanjkljaja.

Sv. Evangeliji in Dejanje apostolov

je knjiga, kakor je Slovenci dozdej še niso imeli. Obsega vse evangelije in dejanje apostolov z razlago. Oblika molitvenika lična. Vezava prikupljiva. Cena s poštino vred K 6'90. :: Naroči se v

tiskarni sv. Cirila
v Mariboru.
Slovenci! Sežite po znameniti knjigi!

VOZNI RED

osebnih vlakov veljaven od 1. maja 1920 naprej.

Vlak št.	Odhod iz postaje	prihod in odhod		prihod		
		ob uri-min	v postaji	ob uri-minut	v postaji ob uri-min	
824/34	Maribor	0:58	Špilje	1:51-5:57	Graz	7:30
37a/504b	"	9:08	Zidani m.	5:40-6:10	Zagreb	8:48
37a	Zidani most	5:54	"	"	Ljubljana	7:28
415/447/415	Maribor	5:05	Dravogr.	7:51-7:44	Grabitanz	9:48
50/1801	"	5:38	Špilje	6:05-6:15	"	8:46
350/224	Čakovec	2:51	Ptuj	5:35-5:45	Maribor	6:19
834/224	Sl. Bistrica	5:47	Pragersko	6:08-6:22	"	6:59
35	Graz	5:28	Špilje	6:54-7:01	"	7:38
416/a	Grabitanz	5:40	Dravogr.	6:17-6:22	"	8:—
35b/205	Maribor	8:35	Pragersko	9:05-9:21	Kotoriba	12:24
831	"	9:05	Zidani m.	10:00-10:10	Ljubljana	18:32
38b/36	Ljubljana	4:15	Celje	6:50-7:12	Maribor	9:11
1802/61	Ljutomer	6:22	Špilje	8:53-8:55	"	9:30
812a/1823a	Maribor	10:38	"	11:17-11:47	Ljutomer	15:26
843	"	13:26	Pragersko	14:11-14:35	Slov.Bistr.	14:58
3	"	14:24	Špilje	15:01-15:10	Graz	17:27
4	"	15:08	"	15:35-15:37	"	18:33
41b	"	5:29	Dravograd	17:01-17:20	Grabitanz	19:08
568/46	"	16:40	Špilje	18:23-18:31	Graz	20:17
1826a/821a	Ljutomer	11:01	"	14:51-15:21	Maribor	18:08
36a	Ljubljana	10:41	Zidani m.	12:15-12:23	"	15:04
39	Maribor	17:—	"	14:15-14:45	Ljubljana	21:52
228b	Kotoriba	13:05	Pragersko	14:11-14:55	Maribor	17:32
414/480/414	Grabitanz	14:46	Dravograd	14:22-17:21	"	18:14
120/207	Maribor	18:58	Ptuj	19:17-19:45	Čakovec	22:23
32a	Ljubljana	14:15	"	16:41-16:57	Zidani m.	18:19
508/42	Zagreb	16:05	Zidani m.	15:41-16:37	Maribor	22:31
81/825	Graz	16:38	Špilje	14:48-15:35	"	19:57

Mala naznanila.

Razna:
Jurij Juteršnik
slikar in pleskar, Maribor, Brandsova ulica 3, se pripravlja za izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del. 354

500 kron nagrade dam tistemu ki mi preskrbi takoj trgovino ali gostilno ali oboje skupaj manjšega obsega v najem, v bližini Celja ali kje v Savinjski dolini, na prometnem kraju, blizu cerkve. Ponudbe prosim na upravnistvo lista pod „Trgovina ali gostilna takoj.“ 418

Vsakovrstna studenčinska dela prevzame studenčinski mojster Anton LEŠNIK, Studenci Ljubljanska cesta 14, pri Mariboru 454

Iz italijanskega vjetništva vračajoče se vojne vjetnike vljudno pozivamo, če kdo kaj ve o Josefu CEBE. Pisal je zadnje karto 15. oktobra 1919 pod naslovom: Prigionier di guerra Josef Ceba Centuria 2070, Kaprino-Veronesi Provincia Verona Italija. Če je komu znano kaj o njem, naj razmeni na naslov: EMA CEBE, posestnica, Hotinjavas pošta Slivnica pri Mariboru. Kdor mi naznani, mu hvaležna povrnem stroške. 442

Naznanilo!
Za zavarovanje zoper škodo po požaru in za življensko zavarovanje je edina slovenska zavarovalnica
Ljubljanska vzajemna zavarovalnica
in je poverila poverjenikom gosp. Mihaela Kerle v Planici pri Framu, ki sprejema ponudbe in daje pojasnila. 445

Tatvina V noči od 15. na 16. t. m. je bila trgovski trdnici „Balkan“ v Mariboru Koroska cesta 19 ukradena rujava, še nova dvovrstna, napisna konjska oprava v vrednosti 25.000 kron. Sviri se pred nakupom te oprave. Tisti, kateri sledi to vprejo, dobi 2000 kron nagrade. 455

Modro platno (plavo) **najbolše kakovosti.**
je sdaj na prodaj pri **Alojziju Gnušček** Maribor, Glavni trg št. 6. 292
Narocajte naše liste!

Kupi se:
Ovčjo volno
v večjih množinah kupuje **„IMPEX“**
eksporna in importna družba v LJUBLJANI, Krekov trg 10, kamor je poslati ponudbe z navedbo cene in množine ter priložiti večji vzorec. 434

Kuhano maslo v vsaki množini kupimo takoj. V. BIZJAK in drag, ROGAŠKA SLATINA. 429

Proda se:
Ravno so došle večje množine blaga iz inozemstva, zato razpošiljam po celem kraljest. po zelo nizkih cenah:

Čaj	Kava
Kakao	Riž
Mandarine	Olje
Čokolado	Milo
Paprika	Bombone
Zafran	Konjak
Vanilije	Rum
Rošice	Slivovko
Pige	Slive
Paradižnik	Kremo
Rozine	Sveče
Dišave	Tastanine
Limone	Žveplo
Pamaranče	Galico

Anton Močnik
CELJE, GLAVNI TRG.

Na prodaj mliński kamni na žrnjice, dalje lepi brusni in kosni kamni, cena po dogovoru. Josef Planina, Rogatec. 330
Dober šivalni stroj se prodaja Zgoranja Polskava pri Pragerakem. 82 453
Proda se posestvo, hiša na dve strani, blizu gozd vinograd, travniki, sadonosi, njive, vsega okrog 9 oravov. Josef Krumpak, trg Lemberg, Sladka gora 448

Proda se ena mlińska garnitara pripravna za vodo ali vitez, sestojeca iz 1 para kamenja 92/21 cm, oboj, grod za srnje, zaboj za moko, železne vretenice enaka koleca. Kje, pove upravnistvo lista. 393

Voz srednji se prodaja Zg. Polskava 32 pri Pragerakem. 452

1 lestene 1 svetilka, 2 potna kovčka, 1 par moških čevljev, moško perilo ter 4 pare novih elegantnih ženskih čevljev št. 37 in 38 na prodaj. Vprašati je Koroska cesta 34 1. nadstropje na levo Maribor 449

Romancementa vsako množino dobavi selstrgorin-Birgmayr, Maribor, Aleksandrova cesta 17. 450

Prodaj več polovajakov dobrega jabolčnika. Naslov prodajalca pove gostilničarja g. Weiss, št. 11 v Slov. gor. 457

Pekarski invetar se prodaja vprašati se v upravnistvu. 451

Brusne kamne za srpe na debelo in drobno se prodaja v trgovini VID URKO, Ljubljanska cesta št. 24, Maribor. 420

Kosilni stroj 7000 K, mlatilnica na jermen 1500 K stroj za drob 800 K, ima oddati, J. Pfeifer v Hoče. 440

Mlatilnica na motor, ben 600 mm širok na zoba. Motor za 4 konj. sila, 210 obratov v 1 min., skupaj odda. J. Pfeifer, Hoče. 441

Na debelo! Na drobno!
OBLEKO.
Priprave in najdnejšo. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: **ALOJZIJ ARBEITER**, Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri starem mostu). 401

Službe:

Dekle v boljšo izobrazbo k otrokom in ena služkinja za pomoč v kuhinji se sprejmeta proti dobri plači in hrani pri R. SIMONIŠEK-u trgovec v Hrastnik-u. 416

Išče se za Ljubljano prodajalka za trgovino stekla, porcelana in galanterije. V tej stroki izvršena imajo prednost. Nastop lahko takoj. Plača po dogovoru. Naslov v upravnistvu. 424

VABILO na redni občni zbor

ORMOŠKE POSOJILNICE V ORMOŽU reg. zadruga z neom. zavezo, ki se vrši v sredo dne 9. junija 1920 ob 1. uri pop. v uradni sobi posojilnice

- DNEVNI RED:
1. Poročilo načelstva in nadzorstva
 2. Odobritev računskega zaključka za 1. 1919
 3. Nadomestna volitev 2 članov načelstva evtl. nadzorstva
 4. Slučajnosti
- Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

447 Načelstvo.

Gospodarska Zadruga za Prekmurje, Murško polje in Slovenske gorice,

prodaja: razne manufakture za moške in ženske obleke, vseh vrst špecerije, čevlje, usnje deske, stavbeni les in poljedelske stroje.

Kupuje pšenico, žito, koruzo ajdo, proso, oves, kože vse kmetske pridelke.

Posreduje pri nakupu večjih poljedelskih strojev, kakor parnih mlatilnic in motorjev

Pravico kupovati in prodajati zadrugi imajo samo člani.
Novi člani se sprejemajo v zadrugi pisarni zadruga v Gornji Radgoni in pri vseh podružnicah.

Združne trgovine sov: Gornji Radgoni, Murški Soboti, Dolnji Lendavi, Beltincih, na Cankovi, Križevcih, pri Ljutomeru, Radgoni.

VABILO na redni občni zbor kletarskega društva v Ormožu

reg. z. z om. z., ki se vrši v sredo dne 9. junija 1920 ob 3. uri popoldne v zadrugi sobi kletarske gostilne v Ormožu.

- Dnevni red:
1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 2. Odobritev računskega zaključka za 1. 1919
 3. Sklepanje o razdelitvi čistega dobička.
 4. Sprememba pravil.
 5. Slučajnosti.
- Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen se bo vršil pol ure pozneje drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 448

Načelstvo.